

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Rådhuspladsen 16

1550 København V

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

Meddelelser nr. 5

2. juni 2016

Anklagemyndighedens nye vidensbase

Digitalisering af straffesager

Orientering fra Rigsadvokaten om digital post

8 ledige beneficier ved henholdsvis Retten i Glostrup og Retten i Lyngby

Ideer til forbedring af indhold i Meddelelser efterlyses

Førstegangsafsonere efterlyses af DR3

Seneste nyt fra Højesteret

Meddelelse 8: Voldtægt – Frifindelse

Meddelelse 9: Voldtægt – Frifindelse - Samleje med barn under 15 år –
Udformning af anklageskrift

Anklagemyndighedens nye vidensbase

Anklagemyndighedens nye vidensbase er klar og kan tilgås via anklagemyndighedens hjemmeside.

Læs mere her:

<http://www.anklagemyndigheden.dk/nyheder/Sider/saa-er-anklagemyndighedens-nye-vidensbase-klar-.aspx>

Digitalisering af straffesager

Den 13. maj 2016 deltog næstformand for landsforeningen af forsvarsadvokater, Bjarne Frøberg, i et møde med Domstolsstyrelsen om digitalisering af hovedforhandlinger i straffesager. Formanden for Advokatrådets Strafferetsudvalg, Sysette Vinding Kruse, deltog også i mødet.

Baggrunden for mødet var, at Domsstolsstyrelsen, Rigsadvokaten og Rigspolitiet netop har indgået en samarbejdsaftale om at øge omfanget af digitale hovedforhandlinger i straffesager. En aftale, der er indgået uden inddragelse af Landsforeningen af Forsvarsadvokater og Advokatrådet, selvom anklagemyndigheden ved flere lejligheder har lovet at inddrage Landsforeningen af forsvarsadvokater og Advokatrådet i processen.

Aftalen, der indeholder en række retningslinjer, som skal følges af anklagemyndigheden og domstolene, betyder navnlig, at anklagemyndigheden – i sager der behandles ved byretterne – fremover afleverer sagsmaterialet digitalt til retten, forsvareren og evt. bistandsadvokat i stedet for papir-genparter. Aftalen omfatter (men er ikke begrænset til) nævningesager, større sager om økonomisk kriminalitet og andre sager med omfattende bevismateriale, sager om røveri, sager om vold, sædelighedsager mod mindreårige og børnepornosager. Aftalen trådte i kraft for de store sager med virkning fra 1. maj 2016, mens aftalen træder i kraft 1. november 2016 for alle øvrige sager, der indleveres til retten efter det tidspunkt.

Landsforeningen af Forsvarsadvokaters bestyrelse opfordrer til, at medlemmerne er meget opmærksomme på udmøntningen af aftalen i praksis og løbende melder tilbage med erfaringer til de lokale bestyrelsesmedlemmer af landsforeningen eller foreningens sekretær på pt@strafferetsadvokaten.dk.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på Højesterets kendelse af 5. april 2016, hvor Højesteret udtalte, at forsvareren i en straffesag som udgangspunkt har krav på en papirkopi af sagens bilag, selv om der stilles en elektronisk kopi af bilagene til forsvarerens rådighed. Der var i sagen ikke oplyst omstændigheder, som gav grundlag for at fastslå, at det havde været forbundet med en sådan ulempe at kopiere bilagene, at dette udgangspunkt kunne fraviges. Højesteret fastslog herefter, at anklagemyndigheden skulle have efterkommet forsvarerens anmodning om at modtage kopi af sagens akter i papirformat.

Kendelsen findes her:

<http://www.hoejesteret.dk/hoejesteret/nyheder/Afgorelser/Pages/Papirkopiafsagensakter.aspx>

Den 25. maj 2016 er der offentliggjort følgende på Retten i Aarhus' hjemmeside henvendt til advokater, der møder som forsvarere ved Retten i Aarhus:

”Baggrund

I gennem de seneste par år har domstolene i stigende omfang gennemført digitale retsmøder i både straffesager og civile sager. Der er mange fordele ved at behandle straffesagerne digitalt. Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Domstolsstyrelsen har derfor et fælles ønske om at gennemføre flere digitale hovedforhandlinger og få flere og mere systematiske erfaringer hermed. På den baggrund er der udarbejdet en samarbejdsaftale, som skal understøtte, at omfanget af de digitale hovedforhandlinger kan øges. Aftalen er en rammeaftale, som forudsættes udfyldt ved lokale aftaler mellem retterne og straffesagens øvrige aktører.

Gevinsten ved at modtage sagsmaterialet digitalt og at afvikle hovedforhandlingen digitalt er i de fleste tilfælde stor. Der er mindre papir, som skal transporteres, og selve retsmødet kan afvikles mere smidigt, når alle parter kan tilgå sagens materiale digitalt på skærme – og i nogle tilfælde storskærme - i retssalen. Det er endvidere hurtigt at fremsøge relevante informationer i sagsmaterialet, og tilhørerne har bedre mulighed for at kunne følge med i forelæggelsen på storskærme.

Sagstyper omfattet af samarbejdsaftalen

Samarbejdsaftalen betyder, at anklagemyndigheden, i sager der behandles ved byretterne, overleverer sagens materiale digitalt til retten, forsvarer og evt. bistandsadvokat i stedet for genparter på papir. Aftalen omfatter, men er ikke begrænset til, følgende sagstyper:

1. Nævningesager
2. Større sager om økonomisk kriminalitet og andre større sager, med meget bevismateriale, der skal fremlægges under hovedforhandlingen
3. Sager om røveri (straffelovens § 288)
4. Sager om vold (straffelovens §§ 244-246)
5. Sædelighedssager mod mindreårige (straffelovens §§ 216, 223 og 222)
6. Børnepornosager (straffelovens § 235)

Sagstyperne er valgt både for at kunne dække de største og mest dokumenttunge sager, hvor gevinsterne ved digital afvikling af hovedforhandlingen er størst, men også for at ramme så bredt, at flest mulige får rutine i at afvikle sagerne digitalt.

Aftalen træder i kraft den 1. november 2016 og gælder for alle sager, som indleveres til retten efter det tidspunkt. Derudover gælder aftalen på tilsvarende vilkår for nogle enkelte større sager, som indleveres til retten i perioden indtil den 1. november 2016.

Nye arbejdsgange

Digital afvikling af hovedforhandlinger medfører nye arbejdsgange for alle involverede, og vi er ved Retten i Aarhus, i samarbejde med Retten i Randers og Østjyllands Politi, i færd med at udarbejde en lokal aftale om afvikling af digitale straffesager.

For at have det størst mulige erfaringsgrundlag, vil anklagemyndigheden og retterne derfor i nogle sager gennemføre sagen digitalt, uden at der i øvrigt er tale om en digital retssag i henhold til samarbejdsaftalen.

Evaluering af samarbejdsaftalen

I takt med at flere sager afvikles digitalt, vil der også blive oparbejdet flere erfaringer. Det er domstolenes

ønske at samle erfaringerne, både til evalueringer af samarbejdsaftalen og til tilrettelæggelsen af den lokale praksis. I den forbindelse vil vi også inddrage både anklagerne og forsvarerens erfaringer med digital afvikling af hovedforhandlinger.

Det er forventningen, at vi laver den første grundlæggende evaluering af samarbejdsaftalen i april/maj 2017, dvs. ca. 6 måneder efter den fulde indfasning 1. november 2016.

Yderligere oplysninger

For yderligere oplysninger kontaktes funktionschef i Retsafdelingen, Tine Børsen Smedegaard, eller Sekretariats- og administrationschef Rasmus Foged.

Med venlig hilsen

Bodil Ruberg”

Orientering fra Rigsadvokaten om digital post

Fra Rigsadvokaten er netop modtaget følgende:

”Den centrale anklagemyndighed og Retspsykiatrisk Klinik overgår til digital postafsendelse

I 2016 tager den centrale anklagemyndighed og Retspsykiatrisk Klinik et nyt ESDH-system i brug (et Elektronisk Sags- og Dokument Håndteringssystem). Med det nye system bliver alle sager digitale, og der bliver ikke længere oprettet papirsager. De eneste papir-dokumenter, der fortsat vil kunne være knyttet til en sag, er politiets dokumenter i en underliggende straffesag, som vil blive sendt til vedkommende politikreds, når sagen er færdigbehandlet i den centrale anklagemyndighed.

Den centrale anklagemyndighed vil i forbindelse med overgangen til digital sagsbehandling samtidig begynde systematisk at sende post ud digitalt til borgere, andre myndigheder og samarbejdspartnere.

Fremover vil post fra Rigsadvokaten, statsadvokaterne og Retspsykiatrisk Klinik derfor som udgangspunkt blive sendt via sikker mail eller e-Boks, medmindre andet er aftalt. Der vil dog i hvert embede være en overgangsperiode på 4-6 måneder fra ibrugtagningen af det nye ESDH-system, hvor der arbejdes i to systemer. Sager, der er under behandling i det nuværende sagsbehandlings-system, vil således i videst muligt omfang blive afsluttet i dette system. Det betyder, at der i denne periode vil blive afsendt fysisk post i de sager, der færdigbehandles i det nuværende system, og digital post i de sager, der behandles i det nye ESDH-system.

Post til domstolene fremsendes indtil videre som hidtil, medmindre andet er aftalt med vedkommende ret. Papir-dokumenter i en eventuel underliggende straffesag vil blive sendt som hidtil med almindelig post. Det samme gælder de sagsekstrakter, der udarbejdes til brug for behandlingen af straffeankesager. Ekstrakter til brug for ankesager vil dog blive skannet ind i det nye ESDH-system og vil derfor kunne fremsendes digitalt.

Ibrugtagningen af det nye ESDH-system berører ikke den samarbejdsaftale, der er indgået mellem domstolene og anklagemyndigheden om behandlingen af digitale retssager. Ibrugtagningen berører heller

ikke projektet om datafølgerseddel, hvor der på et senere tidspunkt vil blive taget stilling til anvendelsen af datafølgersedler ved fremsendelse af sager til og fra den centrale anklagemyndighed og Retspsykiatrisk Klinik.

Ibrugtagningen af det nye ESDH-system og overgang til digital postafsendelse er forventet at ske:

- Den 6. juni 2016 – i Statsadvokaten i Viborg
- Den 5. september 2016 – i Rigsadvokaten og Retspsykiatrisk Klinik
- Den 1. oktober 2016 – i Statsadvokaten i København

Det er på nuværende tidspunkt uafklaret, hvornår ibrugtagningen forventes at ske med hensyn til Statsadvokaten for særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Datoerne for ibrugtagning af det nye system vil fremgå af anklagemyndighedens hjemmeside www.anklagemyndigheden.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til projektlederen, senioranklager Mette Lühdorf mvl004@ankl.dk.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard”

8 ledige beneficier ved henholdsvis Retten i Glostrup og ved Retten i Lyngby

Opslag vedrørende Retten i Glostrup – frist 20. juni 2016:

<http://www.domstol.dk/glostrup/staevningsmaend/Documents/Endeligt%20opslag%20-%20Glostrup.pdf>

Opslag vedrørende Retten i Lyngby – frist 20. juni 2016:

Opslaget findes i sidste nummer af Advokaten på side 18 men i skrivende stund ikke på rettens hjemmeside.

Der kan søges ved begge retter.

Ideer til forbedring af indhold i Meddelelser efterlyses

I sidste nummer af Meddelelser blev efterlyst ideer til forbedringer af foreningens hjemmeside <http://www.lffa.dk>. Der er ikke indkommet henvendelser i den anledning.

Har du ideer til forbedringer af indholdet i Meddelelser, kan du sende en mail til pt@strafferetsadvokaten.dk

Forslag til forbedringer vil blive drøftet på næste bestyrelsesmøde, der finder sted den 7. juni 2016.

Førstegangsafsonere efterlyses af DR3

Fra journalist Stine Bolther er modtaget følgende:

”Til et nyt, seriøst program på Danmarks Radios kanal DR3 leder vi efter 4-5 personer, som skal i fængsel for første gang i deres liv.

Med programmet vil vi gerne vise, hvad det vil sige at komme bag lås og slå. Nedbryde det tabu det er, når man måske ikke tør fortælle venner, familie og kollegaer, at man skal i fængsel.

Det må meget gerne både være mænd, kvinder, unge og ældre. Vigtigt er det dog, at vedkommende aldrig har siddet i fængsel før – måske kun en kortere periode i varetægt.

Vi vil så følge dem i et par dage i tiden op til første dag i fængsel. Derefter de første to-tre dage i fængsel – på de præmisser, det nu kan lade sig gøre.

På den måde sætter vi fokus på, hvordan frihedsberøvelse føles og opleves, og på de store konsekvenser det har for resten af ens liv, når man har prøvet det på egen krop.

Vi er naturligvis opmærksomme på hensyn til samtykke og genudsendelser.

Vi håber meget, I kan være behjælpelige med første **uforpligtende** kontakt.

Skriv eller ring endelig snarest muligt til journalist Stine Bolther; 30652935 mail: stine@stinebolther.dk

Mvh Stine Bolther

Journalist, tv-vært og forfatter”

Seneste nyt fra Højesteret

Siden seneste nummer af Meddelelser er der afsagt følgende afgørelser af Højesteret af interesse for forsvarsadvokater (www.hoejesteret.dk)

Advokat idømt bøde for i forbindelse med sit virke som beskikket forsvarer uberettiget at have videregivet fortrolige oplysninger fra et grundlovsforhør

Dom afsagt den 3. maj 2016, sag 244/2015

T havde været beskikket som forsvarer for en af de tiltalte, A, i sagen om tyveri fra Rigsarkivet.

Under grundlovsforhøret, der af hensyn til sagens opklaring blev afholdt for lukkede døre, fremkom der oplysninger om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkivet for Sjælland til makulering i forbindelse med en oprydning, og om at en del af materialet i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008. Disse oplysninger havde T videregivet til en journalist på Politiken, der offentliggjorde oplysningerne i en artikel den 31. oktober

2012. T var i byretten blevet frifundet for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, mens T i landsretten var blevet idømt 20 dagbøder á 500 kr.

Af anklageskriftet fremgik alene, at T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, ved som beskikket forsvarer for A til Politiken at have videregivet oplysninger, der var fremme i et lukket grundlovsforhør, idet han ”blandt andet videregav oplysninger om sin klients tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde:”

Sagen drejede sig navnlig om, hvorvidt T i landsretten var dømt for forhold, der ikke var omfattet af anklageskriftet, og om gerningsindholdet i straffelovens § 152, stk. 1, var opfyldt.

Højesterets flertal fandt, at T ikke havde kunnet være i tvivl om, at udtrykket ”makuleringsarbejde” i anklageskriftet var en kort udtryksmåde, der også omfattede udtalelsernes angivelse af omstændighederne omkring makuleringsarbejdet. Det kunne derfor ikke antages at have haft betydning for Ts mulighed for at tilrettelægge sit forsvar, at det fulde indhold af udtalelserne til Politiken ikke fremgik af anklageskriftet. Der var herefter ikke grundlag for at fastslå, at T i landsretten var dømt for forhold, der ikke var omfattet af anklageskriftet.

Højesterets flertal fandt endvidere, at videregivelsen af de fortrolige oplysninger havde været uberettiget, da der var tale om oplysninger, der kunne skade efterforskningen, idet potentielle vidner ville kunne være påvirket af kendskabet til As forklaring. Videregivelsen var derfor omfattet af straffelovens § 152, stk. 1.

Herefter, og da straffen fandtes passende fastsat, stadfæstede Højesteret landsrettens dom.

Drabsforsøg henført under bestemmelse om forsætlig fareforvoldelse

Dom afsagt den 3. maj 2016, sag 176/2015

T1 og T2 var tiltalt for bl.a. forsøg på manddrab ved i forening og efter forudgående aftale eller fælles forståelse at have forsøgt at dræbe en eller flere personer i en tatovørforretning, idet A, som var under den kriminelle lavalder på gerningstidspunktet, efter forudgående aftale eller fælles forståelse med T2, og i det hele efter tilskyndelse fra T1, affyrede skud mod forretningen, hvori der befandt sig flere personer, som havde relation til en anden gruppering end de tiltalte.

Landsretten fandt de tiltalte skyldige i drabsforsøg og udtalte bl.a., at T2 måtte ”have anset det for overvejende sandsynligt, at en eller flere personer kunne blive ramt af de afgivne skud”, og at dette var sket efter tilskyndelse fra T1.

For Højesteret angik sagen navnlig, om de tiltalte havde haft forsæt til at begå manddrab eller alene til forsætlig fareforvoldelse. Der var endvidere spørgsmål T1's tilregnelighed og om udvisning af T2.

Højesteret fastslog, at der efter landsrettens bevisresultat vedrørende de tiltaltes forsæt ikke var grundlag for at dømme de tiltalte for drabsforsøg, men alene for forsætlig fareforvoldelse.

Højesteret henviste bl.a. til, at landsrettens præmisser, herunder anvendelsen af ordet ”kunne”, måtte forstås således, at landsretten havde lagt til grund, at T2 havde anset det for overvejende sandsynligt, at døden var en mulig følge af skuddene. Det kunne derimod ikke udledes af præmisserne, at T2 havde anset dødens indtræden som en overvejende sandsynlig følge af skuddene.

Højesteret fastsatte sanktionen for T2 til fængsel i 2 år og betinget udvisning. T1 blev dømt til anbringelse på psykiatrisk afdeling med en længstetid på 5 år.

Landsretten var til dels nået til et andet resultat.

Højesteret har afgjort to sager om udvisning. Den ene blev betinget udvist. Den anden blev ubetinget udvist.

Dom afsagt den 10. maj 2016, sag 257/2015 og 259/2015

I begge sager var udlændingelovens betingelser for udvisning opfyldt. Det betød, at udlændingen skulle udvises, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Spørgsmålet var herefter, om udvisning ville være i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8, og dette spørgsmål afhang af en proportionalitetsvurdering efter de kriterier, som Menneskerettighedsdomstolen havde fastlagt i udvisningssager.

I den ene sag var T1 kommet til Danmark som 7-årig fra Irak og var opvokset her i landet. Han var nu 20 år gammel og var blevet idømt en fængselsstraf på 1 år for bl.a. vold, hvori indgik 10 måneders betinget fængsel fra en tidligere dom. Han havde begået hovedparten af de strafbare forhold, som den betingede dom angik, herunder et røveri, mens han var mindreårig, og dette skulle der tages særligt hensyn til, selv om han i mellemtiden var blevet voksen.

T1 havde efter at have fået ophold i Danmark kun en enkelt gang været i Irak. Hans mor og søster boede i Irak, ligesom han havde fjernere slægtninge i landet. Han havde dog for tiden ingen kontakt til nogen af disse. Det måtte lægges til grund, at han talte noget arabisk, men ikke kunne skrive sproget. Han havde således tilknytning til Irak ud over statsborgerskabet.

Bortset fra et år i Irak havde han haft hele sin skolegang her i landet. Han talte og skrev dansk og var begyndt på en uddannelse her i landet, hvor han havde boet i langt over halvdelen af sit liv. Han måtte således anses for at have en stærk tilknytning til Danmark. Dette gjaldt, selv om han ikke længere havde nær familie her i landet, fordi hans far var flyttet til Sverige.

Efter en samlet bedømmelse af alle forhold fandt Højesteret, at udvisning af T1 ville udgøre et uproportionalt indgreb i hans ret til privatliv og således være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Herefter bestemte Højesteret, at han skulle udvises betinget.

Landsretten var kommet til det resultat, at han kunne udvises ubetinget.

I den anden sag var T2 kommet til Danmark som 15-årig fra Afghanistan. Han var nu 25 år gammel og var blevet idømt en fængselsstraf på 3 måneder for bl.a. et relativt alvorligt voldsforhold. Han var tidligere straffet med 30 dages fængsel for bl.a. hærværk og besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder. I den forbindelse var der ved straffastsættelsen blevet lagt vægt på, at han havde tilknytning til bandemiljøet. Hans personlige forhold måtte fortsat anses for at være ustabile, og Højesteret udtalte, at der på denne baggrund var en ikke ubetydelig risiko for, at han også fremover ville begå kriminalitet i Danmark, hvis han ikke udvistes.

T2 havde sin far og to halvsøstre her i landet, og han havde oplyst, at han siden 2015 havde en fast kæreste, men de boede ikke sammen. Han havde ikke formået at følge en uddannelse eller at passe et arbejde, ligesom han var uden fast bopæl. Der var dog ikke tvivl om, at han havde en sådan tilknytning til

Danmark, at udvisning med indrejseforbud i 6 år ville indebære en væsentlig belastning for ham.

T2 var afghansk statsborger og født og opvokset i Afghanistan, hvor han havde boet de første ca. 15 år af sit liv. Han talte og forstod også sproget i dette land. Han havde således en væsentlig social og kulturel tilknytning til Afghanistan. Hans søster, som han havde kontakt til, boede i Afghanistan, og han havde således også en familiemæssig tilknytning til landet.

Efter en samlet vurdering af alle forhold fandt Højesteret, at udvisning af T2 med indrejseforbud i 6 år måtte anses for en proportional foranstaltning med henblik på at forebygge uro eller forbrydelse. Da udvisningen dermed ikke var i strid med Danmarks internationale forpligtelser, tiltrådte Højesteret, at betingelserne for udvisning var opfyldt.

Landsretten var kommet til det samme resultat.

Højesteret fandt ikke grundlag for at fastslå, at landsretten havde anvendt straffelovens § 23 urigtigt eller i øvrigt begået fejl i bevisbedømmelsen i en sag om organiseret hashhandel på Christiania.

Dom afsagt den 11. maj 2016, sag 30/2016

Sagens hovedspørgsmål for Højesteret var, om de tiltalte med rette var idømt fængselsstraffe på mellem 1 år og 9 måneder og 2 år og 9 måneder for medvirken til salg af hash og andre hashprodukter fra hashboder på Christiania bl.a. for tidspunkter, hvor de tiltalte ikke selv var til stede i den pågældende bod, og om de tiltalte med rette var dømt for de i landsrettens dom angivne mængder af hash mv.

For så vidt angår begge spørgsmål bemærkede Højesteret, at landsrettens bevisbedømmelse ikke kan efterprøves af Højesteret.

Om medvirken følger det af straffelovens § 23, at den, der ved tilskyndelse, råd eller dåd medvirker til en strafbar handling, kan straffes for denne. I den konkrete sag fandt Højesteret, at der ikke var grundlag for at fastslå, at landsretten ikke havde foretaget en konkret og objektivt funderet bevisbedømmelse, som var nærmere begrundet, eller at landsretten – på baggrund af det bevisresultat, som landsretten var nået frem til – havde anvendt straffelovens § 23 urigtigt ved at dømme de tiltalte for medvirken.

For så vidt angår de mængder hash mv., som de tiltalte var dømt for i landsretten, var opgørelsen heraf bl.a. sket på grundlag af politiets optælling af kunder i hashboder på Christiania i begrænsede perioder og på grundlag af oplysninger om den gennemsnitlige mængde hashprodukter, der var blevet beslaglagt af politiet hos knap 2.000 formodede købere i nærheden af Christiania. Højesteret fandt, at landsretten – i overensstemmelse med princippet om den frie bevisbedømmelse – havde foretaget en konkret og objektivt funderet bevisbedømmelse, som var begrundet, for så vidt angår de opgjorte mængder.

For Højesteret angik sagen i øvrigt udmålingen af de tiltaltes straf, spørgsmål om konfiskation af udbytte af hashhandlen hos de tiltalte, spørgsmål om hvem der skulle betale sagens omkostninger og spørgsmål om hvorvidt en af de tiltalte skulle udvises.

Højesteret stadfæstede også landsrettens dom på disse punkter med undtagelse af et spørgsmål om betaling af sagsomkostninger for landsretten for fem af de tiltalte.

Kroatisk statsborger, som var fundet skyldig i ulovlig våbenbesiddelse samt trusler, blev frifundet for

påstand om udvisning

Dom afsagt den 12. maj 2016, sag 258/2015

Den 46-årige T var fundet skyldig i ulovlig våbenbesiddelse under særligt skærpende omstændigheder samt trusler og var derfor idømt 1 år og 6 måneders fængsel.

Sagen angik for Højesteret spørgsmålet, om T skulle udvises af Danmark.

Det fremgik af sagen blandt andet, at T var indrejst til Danmark som treårig, og at han aldrig har været i Kroatien og ikke taler kroatisk. T har fire børn i Danmark, heraf to mindreårige. Han har eneforældremyndigheden over de to mindreårige børn, som ikke har kontakt med deres mor. De er anbragt uden for hjemmet; de har regelmæssigt besøgt T i fængslet. T er tidligere straffet for en række forhold begået løbende over en lang årrække.

Højesteret fastslog på grundlag af sagens konkrete omstændigheder sammenholdt med EU-retten og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at udvisning – trods alvoren af Ts aktuelle kriminalitet og trods hans kriminelle løbebane - ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, idet udvisning ville være et uproportionalt indgreb i Ts ret til respekt for privatliv og familieliv. T blev derfor frifundet for anklagemyndighedens påstand om udvisning.

Landsretten var nået til samme resultat.

Påtale var ikke opgivet som følge af anklagemyndighedens overskridelse af en frist for anmodning om forlængelse af en allerede fastsat frist for afgørelse af tiltalespørgsmålet

Dom afsagt 20. maj 2016, sag 17/2016

En mand blev den 15. marts 2005 sigtet for overtrædelse af spillelovgivningen. Sagen blev to gange stillet i bero af anklagemyndigheden med henblik på at afklare EU-retlige aspekter i andre sager om overtrædelse af lovgivningen om spil.

Byretten fastsatte den 13. januar 2015 frist med udløb den 13. juli 2015 for anklagemyndighedens afgørelse af tiltalespørgsmålet, jf. retsplejelovens § 718 b, stk. 2. En anmodning om forlængelse af denne frist skulle fremsættes over for byretten senest 2 uger inden udløbet af fristen den 13. juli 2015, jf. retsplejelovens § 718 b, stk. 3, 2. pkt. Anklagemyndigheden anmodede imidlertid først den 2. juli 2015 byretten om at forlænge fristen for tiltalerejsning, hvilket var for sent.

Højesteret fandt, at anklagemyndighedens overskridelse af 2-ugersfristen ikke medførte, at påtale skulle anses for opgivet.

Højesteret fandt efter en samlet vurdering af forløbet i sagen, at der ikke var grundlag for yderligere forlængelse af fristen for anklagemyndighedens afgørelse af tiltalespørgsmålet mod manden, jf. retsplejelovens § 718 b, stk. 3, 1. pkt. Højesteret lagde vægt på, at manden havde været sigtet i sagen i mere end 11 år, og at sagen i flere perioder havde været sat i bero, samt at der alene var tale om bødestraf.

Landsretten var nået til et andet resultat.

Straffastsættelse og valget mellem samfundstjeneste og ubetinget straf i en sag om brandstiftelse efter straffelovens § 181, stk. 1

Dom afsagt 30. maj 2016, sag 263/2015

Landsretten havde fundet begge de tiltalte skyldige i brandstiftelse og tyveri, og havde udmålt en straf på et år og to måneders fængsel for T1, der også var fundet skyldig i overtrædelse af færdselsloven og lov om euforiserende stoffer, og en straf på et års fængsel for T2. For begge de tiltalte var fuldbyrdelsen af et år af straffen gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. For Højesteret angik sagen, om der skulle udmåles længere straffe, og om straffen skulle være ubetinget.

Højesteret stadfæstede fængselsstraffenes længde.

Ved en lovændring i 2015 er reglerne om samfundstjeneste revideret med henblik på en øget anvendelse af samfundstjeneste som alternativ til ubetinget fængsel.

Højesteret udtalte, at brandstiftelse efter straffelovens § 181, stk. 1, kan omfatte forhold af meget forskellig karakter og grovhed, og at det ikke generelt kan sidestilles med de lovovertrædelser, hvor udgangspunktet efter forarbejderne til lovændringen i 2015 er ubetinget fængsel. Højesteret udtalte videre, at det derfor afhænger af de konkrete omstændigheder, herunder brandstiftelsens grovhed og tiltaltes personlige forhold, om straffen skal være ubetinget, helt eller delvis betinget med vilkår om samfundstjeneste, eller om straffen i særlige tilfælde skal være betinget uden vilkår om samfundstjeneste.

Landsretten havde fundet det bevist, at de tiltalte om eftermiddagen var gået ind i forurettedes lejlighed, selv om han ikke var hjemme, og havde taget hans hund og hans computer, og at de senere samme aften var vendt tilbage og havde påsat brand, hvorved lejligheden udbrændte. Det kunne ikke lægges til grund, at der objektivt havde været fare for menneskeliv, eller at brandstiftelsen var planlagt. Det var heller ikke oplyst, hvor stort et beløb der var sket skader for.

De tiltalte var ikke tidligere straffet for ligeartet kriminalitet i forhold til brandstiftelsen, og begge de tiltalte havde gode personlige forhold. Begge de tiltalte havde siden brandstiftelsen fået fast arbejde, og T1 var efter de foreliggende oplysninger kommet ud af et mangeårigt misbrug af alkohol og narkotika.

Højesteret fandt efter en samlet vurdering af kriminalitetens grovhed og de tiltaltes personlige forhold, at der var grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste i det omfang, som landsretten havde bestemt.

Højesteret stadfæstede herefter landsrettens dom.

Meddelelse 8

Voldtægt – Frifindelse

Straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1 og § 225, jf. § 216, stk. 1, nr. 1,

T var tiltalt for at have trængt ind i sin ekskærestes lejlighed en tidlig morgen og voldtaget hende, mens deres fællesbarn på 4 år lå og sov i samme seng. Retten kunne efter forklaringen fra F ikke lægge til grund, at T skubbede F ned i sengen eller fastholdt hende, ligesom der ikke i øvrigt var oplysninger, der

understøttede, at T ville tiltvinge sig samleje og andet seksuelt forhold med F den pågældende morgen. Der var derfor ikke ført det til domfældelse i en straffesag nødvendige bevis for, at T ved vold eller trussel om vold havde tiltvunget sig samleje og andet seksuelt forhold end samleje med F, ligesom der ikke var ført bevis for, at T under de givne forhold var klar over eller måtte indse, at det seksuelle forhold ikke var accepteret af F.

Dom afsagt af Retten i Glostrup den 4. april 2016, Rettens nr. 15-2178/2016

”Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer ----78 - ----

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 24. februar 2016.

T er tiltalt for overtrædelse af voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1 og § 225, jf. § 216, stk. 1, nr. 1, ved den 11. februar 2016 ca. kl. 05.10 på adressen X-vej, i Ishøj, at have tiltvunget sig samleje og andet seksuelt forhold end samleje med sin ekskæreste F, idet tiltalte trængte ind i F's soveværelse, hvor han skubbede F ned i hendes seng og fastholdt hende, hvorefter tiltalte trak F's trusser af og slikkede hende i skridtet, mens han førte en eller flere fingre op i hendes skede og afslutningsvis gennemtvang et samleje med F, uanset at hun gjorde modstand ved blandt andet at sparke ud efter tiltalte, ligesom hun gentagne gange bad ham stoppe og forsvinde, alt imens tiltalte og F's 4-årige datter lå og sov i samme seng.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om domfældelse efter anklageskriftet og fængselsstraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne F og H.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Af anmeldelsesrapport af 11. februar 2016 fremgår, at F anmeldte tiltalte for voldtægt den 11. februar 2016 kl. 09.22.

Der er fremlagt sms-korrespondance mellem tiltaltes og F's telefon fra den 6. februar 2016 i tidsrummet fra kl. 12.37 til kl. 13.03, den 7. februar 2016 fra kl. 11.06 til kl. 11.18, den 10. februar kl. 16.58 og fra den 10. februar kl. 21.27 til den 11. februar 2016 kl. 13.09.

Af retspatologisk erklæring af 11. februar 2016 fremgår, at der ved personundersøgelse af F den 11. februar 2016 fandtes en frisk udrift nedadtil på den venstre, ydre kønslæbe, der meget vel kunne være opstået ved penetration (indtrængen) i vagina. Der var ingen læsioner af indersiderne af

lårene, vaginalindgangen, vagina eller endetarmsåbningen.

Tiltalte er tidligere straffet blandt andet

ved Københavns Byrets dom af 30. juni 2008 med fængsel i 3 måneder for overtrædelse af straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, og

ved Københavns Byrets dom af 23. april 2009 med en fællesstraf med en reststraf af fængsel i 6 år for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 237, jf. § 21.

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 12. februar 2016.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Tiltalte har forklaret blandt andet, at han og F har haft et forhold med et højt konfliktniveau, og at han mange gange er blevet smidt ud, hvorefter de så har fundet sammen igen efter nogle dage. Han låste sig ind med sin egen nøgle den pågældende morgen for at "nusse" med F og børnene. F bad ham om at skride, hvorefter hun gik ind og lagde sig i sengen, og han begyndte at nusse hende på låret og maven. Hun gjorde ikke modstand, men hviskede, at han skulle stoppe. Han sagde, at han bare ville nusse og forsøgte igen at røre ved hende, og hun gav ham lov til at slikke hende i skridtet. Hun spredte selv benene. Efter nogle minutter lagde han sig oven på hende og trængte ind i hendes vagina. Hun sagde ikke, at han skulle stoppe, men hun virkede lidt distanceret. Han brugte ikke fysisk magt, og det føltes ikke forkert. Det er helt normalt, at F har afvist ham indledningsvis, når de har haft sex. Da han fik udløsning efter få minutter, bad hun ham skride, hvilket han så gjorde. Han skrev sms'en til hende, lige efter han var gået, fordi han godt kunne se, at det var noget møg at komme rendende uanmeldt "klokken lort om morgenen", men han savnede hende. Han havde hele højre arm i gips op til skulderen den pågældende dag pga. en operation i biceps, så han kunne ikke bevæge højre arm ret meget.

F har forklaret blandt andet, at hun og tiltalte mange gange er gået fra hinanden ved, at hun har smidt ham ud for så at tage ham tilbage igen efter nogle dage, at tiltalte også før har låst sig ind tidligt om morgenen, og at de godt kunne have sex, selv om hun sagde, at hun ikke ville. Tiltalte har nok ikke troet på, at det for alvor var forbi denne gang. Hun vågnede den pågældende morgen ved, at tiltalte stod ved sengen og var ved at tage sit tøj af. M lå også i sengen. Hun sagde, at han skulle skride, og han tyssede på hende. Hun er i dag usikker på, om hun selv lagde sig ned i sengen, eller om tiltalte skubbede hende. Han tog trusserne af og begyndte at give hende oralsex, og hun sagde flere gange lavt, at han skulle stoppe og skubbede til hans ene skulder med foden, men han fortsatte. Han lå på hendes ene ben, men holdt hende ellers ikke fast. Hun samlede ikke benene på noget tidspunkt. Han lagde sig oven på hende og trængte ind i hende. Hun gjorde ikke modstand eller prøvede at skubbe ham væk. Hun valgte at "æde den", fordi M var der, og tiltalte bare skulle have overstået det. De har tidligere haft sex, mens M lå i sengen. Hun kunne nok have stoppet tiltalte, men så ville M være vågnet.

H har forklaret, at F, der er hans søster, ringede til ham om morgenen og spurgte ham til råds om, hvad hun skulle gøre. Hun fortalte, at tiltalte havde voldtaget hende, men han kan ikke huske, hvad hun nærmere sagde. Hun var helt rolig og fattet i telefonen og lød helt, som hun plejer.

Herefter, og idet det efter forklaringen fra F ikke kan lægges til grund, at tiltalte skubbede hende ned i sengen eller fastholdt hende, ligesom der ikke i øvrigt er oplysninger, der understøtter, at tiltalte ville tiltvinge sig samleje og andet seksuelt forhold med F den pågældende morgen, finder retten, at der ikke er ført det til domfældelse i en straffesag nødvendige bevis for, at tiltalte ved vold eller trussel om vold har tiltunget sig samleje og andet seksuelt forhold end samleje med F, ligesom der ikke er ført bevis for, at

tiltalte under de givne forhold var klar over eller måtte indse, at det seksuelle forhold ikke var accepteret af F.

Tiltalte frifindes derfor.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.”

Meddelelse 9

Voldtægt – Frifindelse – Samleje med barn under 15 år - Anklageskriftets formulering

Straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, § 222, stk. 1

Den 19-årige T blev i overensstemmelse med sin erkendelse dømt for at have haft samleje med en 14-årig pige (F). T blev frifundet for at have voldtaget F. Straffen blev fastsat til 30 dages betinget fængsel. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på forholdets karakter og aldersforskellen mellem T og F. Frifindelsen for voldtægt blev efterfølgende gjort til genstand for betydelig medieomtale bl.a. med fokus på anklageskriftets formulering. Statsadvokaten oplyste i den forbindelse til medierne, at dommen ikke ankes. Statsadvokaterne ønsker i en periode alle anklageskrifter vedrørende voldtægt forelagt til gennemsyn bl.a. som følge af den konkrete sag.

Dom afsagt af Retten i Næstved den 4. maj 2016, Rettens nr. 886/2016

”Anklagemyndigheden

mod

T

Cpr.nr. ----96 - ----

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 9. februar 2016.

T er tiltalt for

1.

Voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, subsidiært overtrædelse af straffelovens §222, stk. 1, ved natten mellem den 12. og 13. december 2015 i et værelse på adressen -- at have voldtaget F, født den 27. august 2001, idet T, der vidste at pigen var 14 år og meget beruset, trak bukser og trusser af pigen og indførte sit lem i pigens skede, indtil de blev forstyrret af festdeltagere, som lukkede sig ind på værelset.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

T har nægtet sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 216 og har erkendt sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1.

Advokat B har på vegne af F påstået, at T skal betale 70.000 kr. i erstatning og har taget forbehold for yderligere erstatningskrav.

T har bestridt erstatningspligten og kravets størrelse.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af T og af vidnerne F, S og E. Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Der er den 13. december 2015 kl. 21.00 foretaget en personundersøgelse af F på Retsmedicinsk Institut.

Kriminalforsorgen har i en udtalelse af 31. marts 2016 oplyst, at T er egnet til en betinget dom, herunder med vilkår om samfundstjeneste.

T har om sine personlige forhold forklaret, at hans forhold stadig er som ved udarbejdelsen af personundersøgelsen.

Retten's begrundelse og afgørelse

Det fremgår af T's forklaring, at F i løbet aftenen drak omkring syv genstande og efter et par timer blev dårlig og kastede op. Hun sagde til ham, at han måtte putte hende, tog ham i hånden og gik ind i et værelse. Hun sagde, at han skulle lukke og låse døren, og kysse ham, selv om han protesterede. Hun virkede frisk og tog på ham uden på bukserne og knappede hans bukser op. Han prøvede flere gange at stoppe det. Hun tog noget af sit tøj af. De lå halvnøgne og kyssede, og hun trak ham henover sig, fordi hun ville have samleje. Han tog et kondom på, og de prøvede at have samleje men det fungerede ikke, fordi han følte sig presset, og der hele tiden stod nogen og talte udenfor værelset. De havde sex i tre til fire minutter. Der blev banket på døren, og de andre sagde, at de skulle komme ind til festen. Han smed kondomet ud af vinduet. F var ved fuld bevidsthed under hele episoden og gjorde ikke modstand. Da han gik fra værelset, bad hun ham om at komme tilbage lidt senere. Da han kom tilbage, bad hun ham igen om at lukke og låse døren. Hun kyssede ham og tog tøjet af ham. Hun virkede frisk og ikke ked af det eller trist. De havde sex uden kondom i fem til syv minutter, hvorefter døren blev åbnet. Han var på intet tidspunkt voldsom over for hende, og han holdt hende ikke fast. De talte sammen igen inden han forlod festen. Hun var da ked af det og spurgte gentagne gange, om han havde fået udløsning.

Det fremgår af F's forklaring, at hun ikke drak særligt meget, idet hun drak halvanden øl, cirka fire shots og et glas Malibu. Hun efterlod på et tidspunkt glasset, og da hun derefter drak af det igen, fik hun det meget dårligt. Hun blev af to fyre presset til at tage to baner stoffer, men hun skyllede det straks ud af næsen og blev slet ikke dårlig af stofferne. T var meget nærgående i løbet af aftenen og hun prøvede at undgå ham. Hun sad ikke på skødet af ham. Da hun fik det dårligt, gik hun ind på værelset, og T kom der ind og låste døren. Han skubbede hende ned i sengen ved at presse på hendes skulder. Hun råbte, men ingen hørte det. Han rev hendes bukser af og lagde sig oven på hende. Hun råbte igen og prøvede at komme væk, men han

holdt hende nede. Hans lem var mod hendes vilje oppe i hende, mens han lå oven på hende. Han var aggressiv, og til sidst gav hun op.

Hun var hele tiden ved bevidsthed, men hun havde det fortsat dårligt. Hun var ked af det og græd. Det stoppede, fordi S kom ind. Der var ikke to samlejer, og han brugte ikke kondom. Hun talte ikke efterfølgende med T, for han var taget væk fra festen.

Det fremgår af S' forklaring, at F fik meget at drikke, men at hun kunne "stå på sine ben". På et tidspunkt kastede F op på badeværelset, og efterfølgende gik hun sammen med T ind på et værelse. Vidnet tænkte ikke over om F kunne tage vare på sig selv, fordi hun virkede ikke så fuld. Vidnet bankede på døren til værelset efter 30-40 minutter, men ingen svarede. Lidt senere fik hun fat i en nøgle og låste døren op. F og T lå i sengen, og han var oppe i hende. F var ikke i stand til at svare på vidnets spørgsmål, men de havde øjenkontakt. F gik i bad og virkede normal. Inden T tog hjem efter festen, talte han og F sammen i et værelse og krammede farvel. F var ikke ked af det. F tog stoffer, efter T forlod festen. Vidnet og F overnattede med nogle andre i huset. F fortalte først dagen efter, hvad der var sket. Da sagde hun, at han havde taget kvælertag.

Det fremgår af E's forklaring, at F drak ret meget og sad meget op ad T i løbet af aftenen. F var på et tidspunkt væk fra stuen, og senere fortalte S, at F var blevet voldtaget. Vidnet trøstede F, som græd, fordi hun var bange for at være gravid, og fordi S blev ved med at sige til hende, at hun var blevet voldtaget. F var meget opsat på at blive og overnatte.

Efter de samstemmende forklaringer fra T og F, hvilke understøttes af vidnernes forklaringer, lægger retten til grund, at der fandt samleje sted mellem T og F, og at hun gennem hele forløbet på værelset og under samlejet var ved bevidsthed. Det findes derfor ikke bevist, at T skaffede sig samleje med F, mens hun befandt sig i en tilstand eller situation, hvor hun var ude af stand til at modsætte sig handlingen. Herefter og således som tiltalen er rejst, findes T ikke skyldig i voldtægt, hvorfor T frifindes for straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2.

I overensstemmelse med sin tilståelse, som er underbygget af sagens øvrige oplysninger, findes det bevist, at T var bekendt med, at F var 14 år, hvorfor T findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1.

Straffen fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 222, stk. 1.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Retten har lagt vægt på forholdets karakter, herunder aldersforskellen mellem T og F.

Efter bevisresultatet findes der ikke grundlag for at tilkende F godtgørelse for tort, jf. erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, hvorfor T frifindes for påstanden herom.

Thi kendes for ret:

T skal straffes med fængsel i 30 dage.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis T ikke begår noget strafbart forhold i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

T skal betale sagens omkostninger.

T frifindes for F's påstand om erstatning."